

Autoriteit
Consument & Markt

Leidraad tariefafspraken zzp'ers

Bijeenkomst Platform ZZP-dienstverleners
12 september 2019

Markten goed laten werken voor mensen en bedrijven

Over de ACM

Wat doet de ACM?

De ACM laat markten goed werken voor mensen en bedrijven. Dat doen we door:

de **spelregels** te handhaven en brede naleving te bevorderen;

voorlichting te geven zodat iedereen deze spelregels kent en voor zijn rechten kan opkomen;

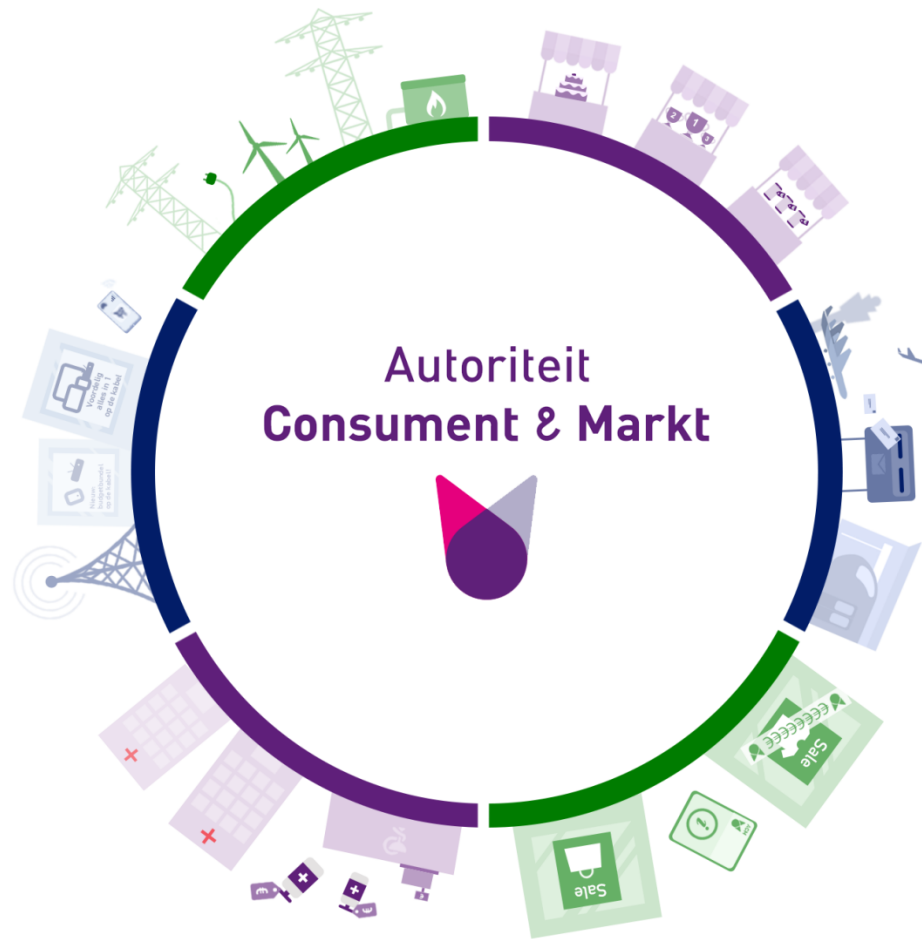
energie-, telecom-, vervoer- en postmarkten te **reguleren**;

de wetgever te **adviseren** om wetten te verbeteren als we denken dat markten daardoor beter gaan functioneren.

Toezichtsgebieden

- Mededinging
 - Zorg
- Consumentenbescherming
- Sectorspecifiek toezicht
 - Energie
 - Telecom
 - Vervoer
 - Post

Instrumentarium

- Effect van optreden staat centraal – geen boetes om de boetes
- Prioriteringscriteria:
 - Economische schade
 - Maatschappelijk belang
 - Beste oplossing voor het probleem

Onze middelen

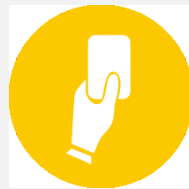
Boetes

Last onder dwangsom

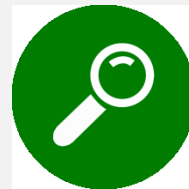
Toezeggingen

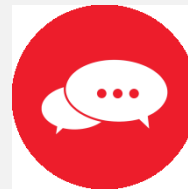
Informele handhaving

Voorlichting

Marktscan

Publiek debat

Zzp'ers & concurrentie

Waarom is eerlijke concurrentie belangrijk?

- **Eerlijke concurrentie is goed voor consumenten**
 - Eerlijke prijzen, meer service, kwaliteit en innovatie
- **Eerlijke concurrentie is goed voor bedrijven**
 - Gelijk speelveld, eenvoudiger toetreden
- **Eerlijke concurrentie is goed voor economie**
 - Goed voor concurrentiekracht, exportpositie en investeringsklimaat

Waarom houdt de ACM zich bezig met zzp'ers?

- **ACM handhaaft kartelverbod**
 - Ondernemingen mogen geen prijsafspraken met elkaar maken. Het begrip 'onderneming' komt uit het EU-recht en wordt ingevuld door de EU-rechter.
- **Moeten zzp'ers zich houden aan het kartelverbod?**
 - Alleen als zzp'ers kwalificeren als onderneming. Dan moeten zij zich houden aan het kartelverbod en vallen zij onder het toezicht van de ACM
- **Wanneer zijn zzp'ers 'ondernemingen'?**
 - ??

Waarom komt de ACM nu met een Leidraad?

- **NMa Visiedocument 2007**
- **Uitspraak EU rechter 2014 (FNV/KIEM)**
- **ACM Leidraad tariefafspraken zzp'ers 2017**
- **Ontwikkelingen bij zzp'ers reden voor nieuwe Leidraad:**
 - Sterke toename aantal zzp'ers
 - Zorgen over kwetsbare zzp'ers aan de “onderkant van de arbeidsmarkt” waar de onderhandelingsmacht van individuele zzp'ers beperkt is.

Wat is de relatie met het kabinetsbeleid zzp'ers?

- Kabinet wil positie van kwetsbare zzp'ers 'onderkant' arbeidsmarkt verbeteren met minimumtarief EUR 16 per uur
- ACM wil kabinetsbeleid waar mogelijk faciliteren en heeft aangekondigde minimumtarief betrokken in de nieuwe Leidraad.

Leidraad Tariefafspraken zzp'ers

Leidraad zzp in het kort

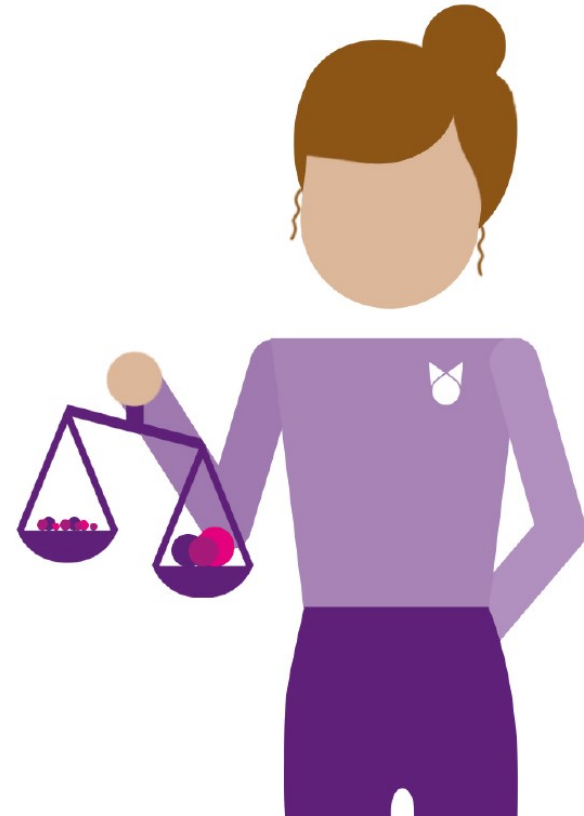
- **Scope:** de Leidraad gaat over zzp'ers die als enige bedrijfsactiviteit de levering van diensten door middel van hun eigen arbeid hebben
- **Doel:** zzp'ers en hun opdrachtgevers informeren over de ruimte die de Mededingingswet biedt voor collectieve tariefafspraken, zodat zij deze ook kunnen benutten.
- **Inhoud:** de Leidraad beschrijft welke uitzonderingen op het kartelverbod van toepassing kunnen zijn bij tariefafspraken tussen zzp'ers.

Uitzonderingen kartelverbod (1)

- Zzp'ers die geen 'onderneming' zijn vallen niet onder de Mededingingswet, en dus niet onder het kartelverbod.
 - Zzp'ers die feitelijk *zij-aan-zij* werken met één of meer werknemers en in de dagelijkse gang van zaken niet zijn te onderscheiden is van die werknemers, zijn voor die activiteiten geen onderneming in de zin van de Mededingingswet.
 - Er kunnen situaties zijn waarbij de zij-aan-zij regel niet opgaat maar de zzp'er toch geen onderneming is.
- Zzp'ers die geen onderneming zijn mogen prijsafspraken maken (ook in een cao).

Uitzonderingen kartelverbod (2)

- Kartelverbod geldt niet voor prijsafspraken met zeer geringe invloed op de concurrentie
 - Max 8 ondernemingen + gezamenlijke omzet max EUR 1,1 mln of
 - Gezamenlijk marktaandeel max 10% + geen beïnvloeding handel met andere Lidstaten

Uitzonderingen kartelverbod (3)

- Het kartelverbod geldt niet als afspraken de mededinging beperken, maar vanwege efficiëntieverbeteringen per saldo voordelig zijn voor afnemers.
- Bewijslast ligt bij zzp'ers
 - Beschouwen afnemers het bijv. als een kwaliteitsverbetering dat de zzp'ers die zij inhuren een redelijk (norm)inkomen kunnen verwerven?
 - Zijn afnemers ook bereid om daarvoor te betalen?

ACM en toezicht op tariefafspraken door zzp'ers

- **De ACM legt geen boetes op** als zzp'ers afspreken om het voorgenomen wettelijke minimumtarief nu al te hanteren.
- **Zzp'ers kunnen een hoger tarief afspreken** als zij meer dan gemiddelde kosten hebben
- **Geheime tariefafspraken** worden strenger beoordeeld dan in openheid gemaakte afspraken die te goeder trouw zijn gemaakt.
- **De ACM legt geen boetes op** als betrokken partijen in openheid gemaakte, maar verboden afspraken op verzoek snel aanpassen.

Vragen?